

44. szám.

Pest, 1873.

Október. 30.

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petit sor 8 kr. Az előfizetési pénzeket, valamint a lapba szánt kéziratokat a Szent-István-Társulat igazgatóságához (Lövész utca 11. sz.) kérjük küldeni.

Az egyetemes egyház és nemzeti egyházak.

Az orosz egyház, leánya a görög egyháznak; de noha Oroszországnak konstantinápolyi hittérítők általi megtérítése későbbi Photius szakadarságánál, az orosz egyház mégis kezdetben katolikus volt. A görög egyház a Photius és Cerularius Mihály szakadarságai közötti időben a romai egyházzal egységben élt. Ez időben, vagyis a X. század felében lett Oroszország kereszténnyé Vladimir apostoli buzgalma által. Az orosz egyház Konstantinápolyból a görög ritust kapta; ez azonban nem szolgált akadályul a szentszék iránti engedelmességnek. A florenczi zsinatra az orosz egyház még képviselőt küldött, ki a zsinati határozatokat alá is írta.

Konstantinápoly elszakadása tehát nem ragadta magával közvetlenül az orosz egyházat; azonban a konstantinápolyi patriarkától függően, majdnem lehetetlen vala, hogy idő multával a szakadarság azt ne befolyásolja. A moszka fejedelmek márig is éreztették vele hatalmokat, s mindinkább kitünt gyöngesége oly egyháznak, mely a katolikus egységtől, ha'el nem szakadt is, attól legalább eltávozott.

A moszka fejedelmek azzal kezdték, hogy Oroszország metropolitáját ők nevezték ki; utóbb Ivanovics czár az orosz egyházat föl akarta szabadítani Konstantinápoly gyámsága alól.

Erdekes figyelemmel kísérni az orosz egyházban a nemzeti öszpontosítás folyamát. A moszkai patriarkák még mindig Konstantinápolyból kérték megerősítésüket. 1660-ban Oroszország II. Dénes konstantinápolyi patriarkától kieszközölte, hogy az orosz clerus maga választhassa a moszkai patriarkát, anélkül, hogy ez Konstantinápolyban tartozzék magát megerősíteni.

Ime tehát, annak folytán, hogy a görög egyház a kath. központtól elvált, minden vallási hatalom egy

ember kezeiben öszpontosult, s a moszkvai patriárka, ki nagyon is közel állott a cárhoz, csakhamar e veszélyes szomszédság befolyása alá hajolt. Bekövetkezett az idő, midőn a cár Nagy Péternek nevezte magát. E fejedelem úgy találta, hogy a moszkvai patriárka hatalma nagyon közel érintkezik az övével. 1702-ben meghalálózván a 11-dik patriárka, a fejedelem helyébe mást kinevezni nem akart. Ideiglenesen ő maga végezte a patriárka teendőit, egyházi ügyekben számtalan rendeletet adott ki, végre a patriárkaságot egészen eltörölte, és 1721-ben teljesen új módját hozta be az egyházkezelésnek, egy a cár által kinevezett püspökökből, egyházmegyei consistoriumokból és pópákból álló zsinatot rendelve.

Midőn a görög clerus meglepetve e szokatlan intézkedés által, és kisikamlani ohajtván a szolgaság alól, kérte a patriárkaság visszaállítását, I. Péter mellé ült, és mennydörögve e historiai szavakat mondá: »Itt van patriarkátok!«

Ezen időtől fogva az orosz egyház Nagy Péter pápasága alatt állott.

Akarja az olvasó most tudni, hogy mivé lehet egy politikai szolgaság alá hajtott egyház? Vessünk egy futó pillanatot az orosz nemzeti egyház jelen helyzetére.

Az első intézmény, mely a többinek alapjául szolgál, a szent zsinat intézménye, mely, mint már említettük, Nagy Péter műve.

A zsinat, eredetének teljesen megfelelőleg, nem egyéb, mint a moszkva kormányzat egyik ágazata. — Azért hozatott létre, hogy engedelmeskedjék a cárnak. Ez a fő orosz dogma. »A pápa vagy püspök ritkán tart beszédet, ez közönségesen a cár névnapján szokott történni. Ilyenkor a népnek ajánlja, hogy a cár iránt föltétlen engedelmességgel viseltessék, mert semmivel sem bizonyíthatja be inkább, hogy Istent szereti, mint ha minden föntartás nélkül aláveti magát a császári akaratnak.« (Döllinger.)

Tehát a császár csakugyan az oroszok pápája? Ez talán nem egészen szabatos kifejezés. Dolgorukow herceg (»La vérité sur la Russie« című művében) ezt írja: »Európában tévesen hiszik, hogy a minden oroszok császára államában a vallás feje.« — Ez állhat elvileg, de lássuk, miként van tényleg? »Miklós cár, folytatja ugyanazon szerző, még oly pillanatokban is, midőn saját személye fetismusa culminál, soha sem tekintette magát az egyház fejének; igaz azonban, hogy sokszor úgy cselekszik, mintha az volna.«

Ez másként nem is lehet; hiszen ott az egyház egész alkotmánya a császári akaraton alapszik, miúgy ezt számos ukázból könnyű volna bebizonyítani. — Elég azonban idéznünk azon esküt, melyet a sz. zsinat tagjai letenni tartoznak: »Kijelentem és ünnepélyesen megesküszöm, hogy e zsinat fejéül elismerem ő felségét, minden oroszok császáját.«

Vallási dolgokban a császári akarat végrehajtója a sz. zsinat főprocuratora. Ez a zsinat elnöke, védője; e védelem jellemzésére nézve azonban meg kell jegyeznünk, hogy a cár e procuratort rendszeren hadserege tábornokai közül szokta választani.

1860-ban az akkori procuratorról Protasoff huszárezredesről a »Nord« e jellemző sorokat írta: »Ha nem is névleg, de tetteleg Oroszországban az orthodox egyház feje volt. Erős akaratával mindig győzelmesen küzdött az ő clerus retrograd törekvései ellen. A zsinat közvetítése által, melynek, mint mondtuk, valódi feje volt, a püspökségeket fiatal és civilizált (?) papoknak osztogatta, a seminariumban teljesen újjászervezte a nevelési rendszert, és sokat tett a papok anyagi helyzetének javítására, noha e tekintetben még sok a tenni való.«

Mit mondanak ahhoz a »nemzeti egyház« barátjai, hogy egy huszárezredes, ha nem is névleg, de tetteleg az egyház feje volt, osztogatta a püspökségeket, reformálta a seminariumban?

S minők ezen »civilizált« püspökök? Halljuk Döllingert: »Legtöbbször császári akarat folytán céljából a püspöki trónra valamely szerzetes nevezetik, ki az egyház kormányzatához teljességgel nem ért. Főként testi tulajdonai tekintetéből választják; kellek: szép szakáll, magas termet, imponáns külső. Két főkötelességet ismer: a császári akarat iránti korlátlan engedelmisséget, és azt, hogy az isteni szolgálaton nagy fényt fejtsen ki.«

Minő viszony van a püspök és alsó clerus között? Olyan, »mint egy amerikai ültetvényesé a négerhez« (Description du clergé de campagne en Russie par un prêtre russe).

De talán a szegény pap az egyházmegyei consistoriumnál kereshet orvoslást? Galitzin herceg erre így válaszol: »A consistoriumok tagjaihoz csak rubellel, egy üveg rhummal vagy font theával férhetni; a legbuzgóbb pap nem fér hozzájuk, ha üres kezekkel jár. Különbösen haszontalan idővesztegetés e bírák lelkismeretére akarni hatni, ha előbb le nem kötelezte a consistorium titkárát. Ez a titkár a clerus legkérlelhetőbb ostora. Fizetése ugyszólván semmi, és mégis évi jövedelme 20—30 ezer rubel, ez a jövedelem mind a kérel-

mezőktől foly be. Egy idő óta sokat beszélnek az orosz bírák megvesztegethetőségéről. Adataink szerint e megvesztegethetőség még nagyobb az egyházi hatóságoknál.«

Csodálkozhatunk-e ezek után az orosz clerus súlyedtségén? Elítélhetjük-e azt a szegény pópát, ki mindenütt csak elnyomatással, megvetéssel, akadályokkal találkozik? Mit mondjunk például azon törvényről, mely a pópának a házasságot köteleességgé teszi? E kényszerházasságok az orosz clerust valódi kasztá teszik. »Az orosz clerus nyomorainak és súlyedtségének egyik oka, írja Theiner, hogy a házassági állapot, melyben él, a nemzetben egészen elkülönített kasztá teszi. Egyedül a papok és egyéb egyházi szolgák fiai, a harangozótól a protopópáig, jutnak be a szentélybe, s elfoglalják a hivatalt, melyet atyáik bírtak. Majdnem hallatlan, hogy a társadalom más osztályából valaki pappá legyen. Épen így van a házasságokra nézve, melyek csak a papok és egyéb alantabb egyházi szolgák családjai közt köttetnek. Hogy például valamely elszegényedett nemes, vagy kereskedő leányát pópához adja nőül, oly ritka eset, hogy említést sem érdemel. Ki is akarná föláldozni leányát, őt egy az egész világtól elválasztott és majdnem száműzött kasztnak vetvén oda, melyre a kormánynak oly csekély gondja van, hogy legnagyobb része alamizsnából kénytelen élni.«

Elképzelhetni, hogy ily helyzetben a pópáknak minő a tekintélyök. Valóságos proletárok, kik a szent dolgokkal üzérkednek, és a megvesztegethetőség legotrombább botránnyaitól sem riadnak vissza.

Miként volna ekként lehetséges, hogy az orosz pópa szemben a világi hatósággal a függetlenségnek csak árnyékát is megőrizhesse? Egyébiránt nem csupán a pópákra nehezedik az orosz despotismus. Mint Dolgorukow írja, de egész orosz clerus a kormány kényétől függ; nemcsak, hogy semmi függetlenséggel nem bír, hanem a clerus tagjai az általuk elkövetett bűntényekért is egészen önkényesen büntetettek. Maguk a főpapok is teljesen a kormány önkényétől függnék. Nem tehetvén semmit a kormány engedélye nélkül, a legkisebb függetlenségi hajlam mellett annak levén kitéve, hogy vagy bebörtönöztesse, vagy száműzettesse, a legtöbbben a kormánynak vakon engedelmeskedő eszközei.

Hogy a kormány mennyire tiszteli a lelkismeret szabadságát, bizonyítja, hogy a sz. zsinatnak 1722 május 17-kén kiadott rendelete szerint a papok kötelesek a gyónás titkát fölfödözni, ha a meggyónt bűn a kormány biztonságát érinti (Galitzin). Ez állítást maga Döllinger is megerősíti Die Kirche und Kirchen című művében. Ily gyűlöletes, a lelkismeret szabadságát elnyomó ukázokat halomra idézhetnénk.

Mivé lesz az apostolkodás az ily lábbal tapodott egyházban?

A mondtak után mint vélekedik az olvasó az orosz nemzeti egyházzal? Van-e kedve szólni a »romai zsarnokságról«, »katholikus szolgaságról«, még vallás dolgában is csupán a világi fejedelemtől kíván-e függni? Ugyan hol a lelkek szolgasága és hol a szabadság? Azt fogja talán valaki mondani: mi Oroszországról beszélünk; a mi jelenleg lehetséges Oroszor-

szágban, az lehetlenné lett a világ többi részeiben. — Szívesen elfogadom azt a reményt, hogy a régi despotismus lassankint tünedezni fog; de ez inkább ohaj, mint bizonyosság; és ha a modern democratia irányát tekintjük, e despotismus megszüntetése iránt esekély a bizalmunk. A modern társadalmakban valamint egy részről elnyomó, ugy más részről szolgálai ösztönöket észlelek. A demokratiai caesarismus talán kissé válogatósabb eszközeiben; de a vallásszabadság annak uralma alatt még nagyobb veszélyeknek van kitéve.

A jövő olyan lesz, aminővé mi teszszük; jó pedig csak akkor lesz, ha a császárnak megadjuk ugyan, ami a császáré, de egyttal Istennek is megadjuk, ami az Istené. Ez azonban a nemzeti egyházban, hol az egyházi és világi hatalom egygyé foly, soha sem fog megtörténhetni.

Minél inkább eltávozik valamely egyház az egyetemes egyháztól, hogy nemzeti egyházzá legyen — annál előbb lesz a világi hatalom szolgálja, nevezzék bár e világi hatalmat császárságnak, királyságnak vagy republicának.

PÖRFI.

Egy bank pénztárnoka.

Korkép Frigyesről.

(Vége.)

Már negyedik napon a rendőrség tudatá Karóval, hogy vidéken sikerült Hegyest elfogni. Még hetven ezer forintot találtak nála.

Más nap a rendőrbiztos az elfogott Hegyessel megjelent N-ben. Karó személyesen kiment az indóházba, a csaló iránt szívéből kihalt minden részvét; hideg futotta át egész testét, midőn volt barátját meglátta. Ennek kezei össze voltak kötve, mivel elfogatásakor föbe akarta magát löni, és utközben kísérletet tőn a kocsiból való kiugrásra.

— Gyalázatos! mint élt ön vissza bizalmammal! kiáltott föl az igazgató, ki többé nem tudott magán uralkodni.

Hegyes nem felelt. Areza halvány volt, kezei reszkettek, nem mert föltekinteni, könnyelműsége és vétsége egész nagyságában tünetett föl előtte azon városban, hol azelőtt boldogan, tiszteltetve élt. — Lehetetlen volt rá nem gondolnia arra, hogy mily boldogtalanná tette nejét.

Koesin szállították börtönbe.

Hegyes ellen az előleges vizsgálat már néhány hét alatt be volt fejezve. A könyvek meghamisításáról és pénzsikkasztásról vádoltatott.

A nagy sikkasztás az egész városban mindenki előtt feltűnt, mert Hegyest általán jellemes embernek tartották, és volt főnöke a legjobb bizonyítványt szolgáltatatta ki neki.

A váltóbankot 160,000 forintban esalta meg, ezen összegből a még nála talált 70,000 forint megmentetett. Azonfölül neje vagyonát, és az apjától kapott 90,000 forintot eljátszotta. Senki sem tudta megfogni, hogy miként történhetett ez; Hegyes ravaszágát persze senki sem ismerte.

A büneset tárgyalásakor roppant sokaság jelent meg a törvénykezési teremben.

A vádlott nyugodtan jelent meg, de szeméit nem merte fölemelni. Areza halvány volt és beesett; néhány hét alatt felcūően megöregedett.

A fölolvastott vádat lesütött szemmel hallgatta.

— Bevallja-e bűnösségét? kérdé az elnök, miután a vád felolvastatott.

Hegyes pillanatig hallgatott.

— Igen, mondá aztán. Elismerem azon tényeket, melyeket a vádirat magában foglal; csupán az okok, amelyek hűtelenségre bírtak, nem azok, melyek előttem felolvastattak.

— Ön vétségei — tekintve korábbi feddhetetlen életét — valódi talányokként tűnnek föl, folytatá az elnök. Ön nyiltan, ami dicséretére válik, és őszintén bevallotta vétségeit; most mondja el szintoly nyiltan és őszintén, hogy mi bírta Önt azok elkövetésére. Ön, korát tekintve, szokatlanul kedvező állással bírt, neje által szép vagyonhoz jutott, ön boldogan, gondok nélkül élt; ön háztartása kissé költséges volt ugyan, de a vizsgálatból kiderült, hogy azt sajátjából is megbírhatta volna; mi bírta tehát önt arra, hogy oly jelentékeny összeget elsikkaszson?

A vádlott jobbával homlokához kapott.

— E kérdésre, szóla, lehetetlen röviden válaszolnom. Bővebben kellene nyilatkoznom, ha önök meg akarják érteni, hogy az miként történt; sőt gyakran magam sem tudom felfogni, és ha most magamhoz térek, enmagam előtt a történetek sötét álmoként tűnnek fel.

— Engedek időt, jegyzé meg az elnök, beszéljen ön kimerítően. Sokaknak ön sorsa tanulságul és intésül fog szolgálni.

Hegyes minden erejét össze látszott szedni, hogy gondolatait rendezze, aztán merően maga elé tekintve, így szóla:

— Szigorún neveltetem; már korán munkához fogtak és takarékosághoz szoktattak. Atyámnak nem volt vagyona; azért bennünket gyermekeket épen nem kényesztettek el; de mindent elkövettek, hogy alapos kiképeztetést nyerjünk. Midőn elhagytam a szülei házat, atyám utravalóul azt az intést adta, hogy mindig becsületes, szorgalmas és takarékos maradjak, mert semmiféle vagyon nem szerez több örömet, mint az, melyhez saját munkásságunk és takarékoságunk által jutotunk. Én egy banküzletben tanultam, és midőn tanulóvéimnek vége volt, főnököm bizonyítványt adott, hogy szorgalmas voltam — magamat jól viseltem — és várakozásának teljesen megfeleltam. Az ő közbenjárása által egy más banküzletben könyvvivői állást nyertem nagyobb fizetéssel, mint reméltem. Takarékosághoz voltam szoktatva, és azért fizetésemből évenként egy kis összeget meg tudtam takarítani. Főnököm néhány év múlva, anélkül, hogy kértem volna, fizetésemet ezerötszáz forintra emelte. Igazán boldognak éreztem magamat, mert néha egy kis mulatságot is megengedhettem magamnak, és fizetésemből mégis rakhattam félre. Azelőtt az a kívánságom volt, hogy megtakarított pénzzel valamely kisebb városban üzletet kezdjek, és azt szorgalmam által emeljem.

kivánságom azonban megszűnt, minél inkább megismerkedtem a börzejátékkal. Néhány ismerősöm a börzén munka nélkül hirtelen meggazdagodott. Eszembe jutott ugyan atyám intése, hogy legtöbb örömet szerez az a vagyon, melyhez saját munkásságunk és takarékoságunk által jutunk; de aztán azzal igyekeztem magamat megnyugtatni, hogy hiszen atyám a börzejátékot nem is ösmerte. Többen, kiknek kevéssel azelőtt semmi vagyonuk nem volt, fényes fogatokat tartottak, pompás házakkal bírtak, s mindezt nagy fáradság nélkül csupán börzespeculációk által nyerték. Ebben nem tudtam semmi igazságtalanságot látni. Mindamellett csekély szerzeménnyel távol tartottam magam a speculációktól, noha többször lett volna alkalmam szerencsét kísérteni. Évek során szereztem vagyonkamat, féltem, hogy azt elvesztem...

Pillanatig hallgatott. Életének fontos szakaszához jutott: a most következő időre nem tudott reszketés nélkül gondolni.

»Ekkor lettem, folytató, az alapított váltóbanknál pénztárnokká; addig 1500 forint fizetésem volt, most 6000 forint; nem sokára megnősültem, és nőmmel 30 ezer forintot kaptam. Sorsomban ezen gyors és rendkívül kedvező fordulat szinte megszedített. Ugy vélekedtem, hogy gazdag vagyok, a takarékoságra nem gondoltam többé, annál inkább érlelődött bennem azon eszme, hogy a szerencse kedvez, és csak kezemet kell kinyujtanom, hogy adományai ölembe hulljanak. Gazdagabb kívántam lenni, gyorsan és kevés fáradsággal, mint sikerült sok másnak, kik nálamnál kevesebb képességgel bírtak. E gondolat egészen elbódított. Kezdetben csak kisebb spekulációkba bocsátkoztam, s miután ezek sikerültek, mindig merészebbé lettem, mert azon erős meggyőződés vett rajtam erőt, hogy mindenáron meg kell gazdagadnom. Spekuláltam nőm pénzével, és elvesztettem azt. Rettetés futott el. Nőmnek ezt nem volt szabad megtudnia, a pénzt vissza kell nyernem. — minden áron. Ekkor ipam bizta rám vagyonát. A veszteséget gyorsan akartam pótolni; sokat kockáztattam, és elvesztettem mindent néhány hét, sőt néhány nap alatt!«

Ismét megállapodott. A történetek emléke nagyon megrázkódtatá.

»Amit azóta tettem, alig eshetik beszámolás alá. Szerencsétlennek éreztem magamat, de azt nem volt szabad mutatnom, és ezen enmagammal való küzdésem megfosztott végső lelki erőmtől. Éjjel és nappal csak ez egy gondolat foglalkoztatott: Vissza kell nyerned, amit elvesztettél, nődöt és ipadat nem szabad szerencsétlenné tenned, — hozzányultam a bank pénzéhez, hogy újra a börzén játszhasam. Tudtam, hogy roszt teszék, de nem volt egyéb választásom, kétségbe valék esve! A kintő gondolatokat multságok által igyekeztem elfojtani; ez sikerült ugyan órákra, de kinjaim aztán annál gyótróbbá váltak. Hogy a sikkasztást titkoljam, a könyveket kellett meghamisítanom, és miudez nem mentett meg! Mindig többet vesztettem, mert nem voltam képes nyugodtan gondolkozni; midőn elérkezett az idő, hogy beláttam, miszerint bűnömöt tovább nem titkálhattam, — összeszedtem mindent, amit a pénztárban toltam, és — megszőktem!«

Vallomását bevégezte; kevésbe mult, hogy össze nem rogyott.

— Ön börze-speculációiban mindig alkuszt használt, szóla az elnök. Ez több nap előtt kerekét oldott; nem tűnt föl ennek, hogy ön több pénzzel játszik, mint a mennyit vagyonállapota megengedett?

— Azt nem tudom.

— Az alkusz mégis tudhatta, hogy a merész játékhoz önnek saját vagyona nem elegendő?

— Azt tudta.

— Soha sem kérdezte, hogy honnan veszi ön a pénzt?

— Nem.

— Soha sem intette önt?

— Nem; — sőt ellenkezőleg a játékra folyvást buzdított.

— Sokat szerzehetett öntől?

— Igen; — de hogy mennyit, nem tudom. Utóbbi időben még számítani sem voltam képes; amit kért, azt megadtam, mert függtem tőle, egy szavával elárulhattott volna.

— Hogy történhetett, hogy ön annyi pénzt elsikkasztott, anélkül, hogy azt észrevették?

A vádlott vonakodott erre válaszolni.

— A pénztár, szóla végre, míg kezem alatt volt, soha sem vizsgáltatott meg. Az igazgató barátom volt, és teljes bizalommal viseltetett irántam.

Karó, ki mint tanú kihallgattatott, ezt megerősítette, s ezzel be kellett hanyagságát is ismernie. Az is kiderült, hogy a bank a legnagyobb könnyelműséggel vezetett.

Karó azt mondta, miszerint nem tudta, hogy Hegyes a börzén játszik; de csakhamar napfényre jött, hogy az igazgató maga is játszott, noha azt szerződése szerint tennie nem lett volna szabad.

A vádlott börtönre ítéltetett.

Midőn az elnök az ítéletet kihirdette előtte, Hegyes megjegyzé, hogy — bár saját hibája által — áldozata lett azon bizonyos körökben uralkodó váagnak: gyorsan és munka nélkül meggazdagodni. A jó állás, a szerencse őt is elvakította, mint annyi sok mást.

Az új bankra nézve a roszt következmények nem maradtak el. A birói tárgyalás után a részvények árfolyama folyvást esett. Hozzájárult, hogy a nagy veszteség folytán az osztalék igen csekély lett.

Karó elvesztette állását, a közgyűlésből bizottság neveztetett ki, hogy a bank vezetését vizsgálat alá vegye, melynek az volt eredménye, hogy a bank alig életképes többé...

Mázsás szerencsétlen leányával és vagyonának romjaival kisebb városba vonult vissza, hogy ott újra gyárt alapítson, és a veszteséget munka által pótolja.

Az új szegedi leánynevelde.

Szeged, októberben 1873. — Egy szivemelő ünnepély folyt le mult hó 28-án városunkban. E napon szenteltetett föl és adatott át az iskolanéniknek azon nőnevelde, mely Oltványi István néhai csanádi nagyprépost hagyatékából épült. A boldogultnak az vala szándéka, hogy szülőföldjén az alsóvárosban az

iskolanénik vezetése alatt egy leányiskola építtessék, a hagyott tőkének megmaradandó része pedig a tanerők fentartására fordíttassék. Azonban a csanádi megyés püspök a végrendelet fogantatásával megbízott Oltványi Pál pápai kamarás és

ben a tanítóknak s bennlakó tanulóknak is jutott elég helyiség. Ezen növelde ünnepélyes fölszentelésére sereglett egybe a jelzett napon Szeged díszje, java. A nénikéket polgármesterünk műveltlelkű neje vezetése mellett a nő-gyűlés tagjai vezették a

Élet-halál.

földeáki lelkész urat — a boldogultnak unokaöccsét — felhalmazta az egész töke beépítettésére, kegyesen megígérvén, hogy a növeldeiről majd fog ő Isten segítségével gondoskodni. Ily módon nyert városunk egy hét teremmel bíró növeldet, mely-

templomba és vissza. Az ünnepélyes isteni-tiszteletet és szónoklatot, melyen városi hatóságunkat Pálfi Ferencz polgármester és Taschler József főkapitány urak képviselék, a belvárosi lelkész, Kreminger Antal prépost ur végezte, valamint a

növelde beszentelését s annak kulesai átadását is, melyre a gyengélkedő főpásztor által hivatott fel. A nénikék a növendékek beiratását már szept. 29-én megkezdték, s alig négy nap telt bele, hogy a három alosztály, melynek növendékeiért a tandíjat fele részben a megyés püspök, felerészben pedig Oltványi Pál derék földink ígérték födőzni, már nem volt képes több tanulót befogadni, s azóta a folyton jelentkező és rimánkodó szülőket sajnálattal kénytelenek a nénikék leánykáikkal visszautasítani, míg az ugyanazon városrészben levő három közös városi leányiskolában — mint halljuk — ez ideig csak két növendék jelentkezett. Mily hamar meg tudták a nénikék növendékeik szívét hódítani, tanusítja azon tény is, hogy egy leányka a különben kedves szüreti mulatságot olyképp hitte kikerülhetni, hogy szülői ezen kívánságát előre jelezvén a nénikéknek írkerte őket, tagadnák meg neki a kimaradhatást...

Ime mily hamar igazolta magát, mennyire Szeged közérzetének adott kifejezést a városi közgyűlés, midőn július hóban a növelde megnyitását tudató püspöki iratot ör vendetes tudomásul venni határozta! Azonban még csak félig jeleztük e növelde iránti érdeklődést, a többi tantermek is csakhamar megteltek a jobbmódú szülek leánykáival, kik közt nem hiányzanak protestáns és izraelita szülek gyermekei sem. Ezek előismereteik szerint osztályozva négy osztályt képeznek, míg az ötödik osztályban a felsőbb növeveldei tantárgyak hallgatására képes serdült lányok nyernek oktatást, kik közt vannak azon tanulók is kik mint apáczejelöltek városunk szülőttei közül fölvetetni könyörögtek.

Ily részvét mellett már is szűk lett a növeldei összes helyiség, s még a gazdasági épületek is lakásokul rendeztetnek be már is. Az érintett jelöltek, ha kellő hivatást és tehetséget tanusítandának, egy próbaév után a temesvári anyaházba fognak küldetni további kiképeztetés végett, mert a nénikéknek a szegedi ház levén az első magyar házuk, melyben született porosz nők magyarul tanítanak, a magyar tanerőkben nagy hiányt szenvednek, azért szívesen látják a jelenkező magyar leányokat is. A növeldeben felállított tornahelyiség a mulató de egyuttal büntető hely is, a talán helytelenkedő s feladványát nem pontosan teljesítő leánynak nem szabad itt megjeleni, hanem a tanóra után rögtön haza kell távoznia, míg a többiek a nénikék felügyelete alatt a legvidorabb perczeket élvezik a hintákon és egyéb tornakészleteken.

A növelde a mérföld hosszú fekvésű város alsó részében levén, hogy a más városbeli leánykák télen fél óráig is le- és visszafaradni ne kényyszerüljenek, 7 frt havidíjért ebédet kapnak a nénikéknél, s így csak este térnek vissza szüleik körébe. És ily nagy hiányt pótló intézet ellen zúdult fel a szegedi néptanítók közlönye a nénikék megérkezése előtt, s folytatta kenyérszagu ostromát a Híradóban is, s folytatná talán most is, ha a közérzet zuhanyától nem tartogatna. Csak sajnálkozni tudunk az ily bismarki erőlködésen, s nemzeti jólétünk tekintetéből ohajtjuk, vajha a legnemesebb szándék hason éretlen gáncsoskodással minél ritkábban találkoznék hazaszerte a jövőben.

Záradekul lelkünkben áldást kívánunk Oltványi István emlékére, ki az érintett intézettel Szegedet megajándékozta, s velünk együtt forró hálát rebegnek Szeged anyái megyés püspök ur önmágnak is, mint ezen intézet fenntartó moecenásának, ugyszintén Oltványi Pál derék földinknek is, ki az intézet létrehozásán oly sokat fáradozott. Egy szegedi polgár.

Élet-halál.

(Képpel.)

Képünk a parlagi sas egy hatalmas példányát tünteti fel, amint a rökával élet-halál harcot vív. — A megtámadott róka mellbe kapja ellenét, de e perczben mélyen bevésődtek oldalába hegyes karmok, egy hatalmas csőr-csapás beveri erős koponyáját, miközben egyre zúdul rá a szárnycsapások zápora. Mig egy vonaglás — és a rökának vége. Mesterére akadt.

Könyvészet.

= Dr. Csiky Gergely, a temesvári püspöki lyeumban az egyházjog és történet rendes tanára megrendelési felhívást boesátott közzé egyházjogi tankönyvnek harmadik és utolsó kötetére. Előfizetési ár 2 forint. Növendékpapok számára, kik legalább 10 példányt rendelnek meg, 1 frt 40 kr. Előfizetési határidő f. é. november vége, a könyv december hó közepén jelenik meg. Az egész munkának, vagyis 3 kötetnek ára 4 frt 40 kr., növendékpapok számára 3 frt. Az előfizetések és megrendelések Temesvárra a papnöveldebe intézendők. A III. kötet megjelenése után a teljes mű csak rendes bolti áron (5 frt 30 kr.) lesz kapható.

= Elemi Katekizmus magyarázata, Dr. Schmitt Jakab Deharbe-fele káté magyarázatából fordítva, illetőleg az esztergami érseki tartományban elfogadott kátéhoz idomítva a sz. Istvánról címzett esztergami ősrégi papnövelde magyar egyházirodalmi iskolája által. A fõm. érseki hatóság jóváhagyásával. Bolti ára 1 frt 40 kr. — Tudva levõ, hogy Schmitt a Deharbe-fele káténak legjelesebb magyarázatát adta. A magyar catecheták ennél fogva bizonyára igen szívesen fogadják e jeles munka magyar kiadását, melyet vajha rövid időn kövessen a közép káté magyarázata.

= Katholikus kérdések II. évf. 6-ik füzet: Lelkismeret és vallásszabadság A vispától. Hazai dolgokkal illusztrált tanulságos értekezés. — Sartori ezen derék és fellelte olesõ vállalatát buzgón ajánljuk a népharátok pártfogásába.

VEGYESEK.

= A tigrisek Indiában. Az angol felsõházban nem rég igen érdekes vita folyt az »emberfalók«-ról, azaz, tigrisekrõl, melyek Angol-Indiában majdnem hihetetlen pusztításokat tesznek. — Alsó-Bengáliában az utóbbi hat évben a tigrisek 13,400 embert téptek szét; az emberek számát, kik egész Angol-Indiában évenként a tigrisek zsákmányává lesznek, tízezerre teszik. 1869-ben egy nõstény tigrist ejtettek el, mely egyedül több héten át egy különben igen népes uton minden közlekedést lehetlenné tett és 127 embert ölt meg; Haydonkében egyetlen egy tigris 1867—69-ig száznyolcz embert tépett szét, köztök egy egész családot, mely atyából, anyából és 3 gyermekbõl állott. Természetesen még nagyobb pusztítást tesznek e vérengzõ állatok a nyájakban; átlag a veszteség, melyet az indiai nép a tigrisek által szenved, évenként 25 millió frankra tehetõ. Nem csoda tehát, hogy a legveszélyesebb vidékekrõl tömeges a kivándorlás; a központ egyik tartományában 13 falu lakói menekültek egy nõstény tigris elõl. Az angol felsõház fölhívatott, hogy e calamitás megszüntetésére erélyes rendszabályokat alkalmazzon. — Az utolsó lázadás óta az egész indiai nép lefegyvereztetett, a veszélyes állatok pedig roppant mérvben elszaporodtak. Több helyre a kormány fizetéses vadászokat rendelt ugyan; de azt az oktalanságot követték el, hogy

az elejtett vadakért a jutalmakat ahhoz mérték, hogy minő károkat tettek az állatok. A vadászok tehát időt engednek a tigriseknek minél nagyobb kárt tenni, akkor aztán az elejtett vadért szép összeget kapnak. A kormány megígérte, hogy gyors segélyről fog gondoskodni.

□ Frohsdorf. — Mióta a francia Bourbonok közti »fusió« létrejött, és a francia monarchia visszaállítására alapos kilátás van, sűrűn emlegettetik Frohsdorf, másként Froshdorf, hol Chambord gróf, a francia királyi ház idős Bourbon-ágának feje lakik. Frohsdorfot Chambord gróf, másként bordeauxi herceg 1851-ben az angoulêmei hercegnőtől örökölte, Alsó-Ausztriában van, egy órányira fekszik Katteldorf vasuti állomástól, nem messze Bécsujhelytől, Béctől 7 német mérföldnyire. A pompás birtok alatt az Enns foly, közelében van az ugynevezett császárrerdő, melyben Chambord grófnak, a szenvedélyes vadásznak királyunk Ő Felsege szabad vadászatot engedett. — Maga a kastély igen szép stýlben van van építve és gyönyörű park övezi körül. A kastély és a mellette levő falu már XIII. századbeli okmányokban előfordul Krottendorf név alatt, és hasonnevű nemes család birtoka volt. Az urodalom 1542-ben a Teuffel grófok, 1626-ben pedig a Hoyosch grófok birtokába ment át. Ez utóbbiaktól 1822-ben megvette Bonaparte Karolina hercegnő, I. Napoleon nővére (nápolyi exkirálynő s Murat Joakim özvegye), ki itt soká lakott Lipona grófnő név alatt. Ettől örökölte a Franciaországból száműzött angoulêmei hercegnő, és férjének halála után Görzből ide költözött át. Itt meg is halt 1851. okt. 19-ikén, miután unokaöcsesét és örökösét, Chambord grófot és unokahugát, a páрмаi hercegnőt magához kérette volt. Azóta Chambord gróf részint e kastélyban, melyet jelentékenyen szépítettett, részint Velenczében lakik. Chambord gróf neje Teréz hercegnő, osztrák estei főhercegnő, az elűzött IV. Ferencz modenai herceg legidősebb leánya.

= Odilon Barrot végperceiről csak most hoztak részleteket a párisi kath. lapok. A beteg mellé apácza rendeltetett a bougivali kolostorból, melynek Barrot egyik főalapítója vala. Az apácza látván, hogy a beteg fölhasználásához közeledik, kérdé tőle, ne hivasson-e papot. »Nem«, volt a válasz. Az apácza figyelmezteté, hogy nem sokára Isten előtt kell megjelenie. A beteg konokul hallgatott. Erre az apácza zokogni kezd, és egyszerűségében oly megható intést adott a betegnek, minőt ez talán még soha sem hallott. A haldokló lelkében hirtelen változás áll be. Papot kívánt magához és pedig annyira sürgetőleg, hogy magának az apáczának azonnal kellett lelkészért mennie. A lelkészt azonban nem találta honn, és az orvos azon megnyugtatóására, hogy Barrot másnapig még nem hal meg, visszatért, a beteggel imádkozott, őt bűnbánatra birta. Midőn másnap a lelkész jött, Barrot nem élt többé, de a fészületet csókoíva halt meg.

HETI KRÓNKA.

Magyarország.

Buda és Pest október 25-kén tényleg megszűnt két város lenni. E napon alakult meg a budapesti új képviselőtestület és működését a főpolgármester választásával kezdte meg. Az alakuló- és választó-gyűlés a redoute nagy termében tartatott. Havas kir. biztos ur megnyitván az ülést, mindenekelőtt köszönetet mondott a két város volt képviselőtestületének, azután üdvözölte az egyesített főváros új képviselőtestületét. Előadván, miszerint az ülés teendője a főpolgármester választása, fölbontá és

fölvastatá a belügyminiszter által hozzá áttett legfelsőbb kir. leiratot, mely a polgármesteri állomásra ő felsege által kijelöltek nevét tartalmazza. E három jelölt volt: Havas Sándor honvédelmi miniszteri tanácsos, Házmán Ferencz Buda főváros polgármestere és Ráth Károly a kir. tábla alelnöke.

Miután az elnöklő kir. biztos ur a szavazatszedő bizottságot kinevezte, 11 órakor megkezdődött a titkos szavazás, és két órakor a választás eredménye kihirdettetett. Eszerint Ráth Károly kapott 209, Házmán Ferencz 169 és Havas Sándor 5 szavazatot. Főpolgármester lett tehát Ráth Károly, ki f. hó 30-kán teszi le az esküt. — Az egész átmeneti nagy munka egy művelt város méltóságának megfelelő csend- és rendben folyt le.

Ausztria.

Vilmos császár csütörtökön, f. hó 23-ikán este utazott el Bécsből. A pályaudvarban, hol a főhercegek is jelen voltak, a német császár igen szívélyesen vett búcsút királyunk ő felségétől.

Az október 21-én tartott udvari nagy díszebéd alkalmával császár és király ő felsége így köszöntötte föl Vilmos császárt: »Kedves barátomnak és testvéremnek szívélyes köszönetet mondok azért, hogy a világkiállítás alkalmából azon magas szerencsében részesített engem, hogy őt Bécsben üdvözölhetem, én poharamat emelem ő felsége Németország császára és Poroszország királya egészségére.« Vilmos császár erre adott válaszában annál szerencsésebbnek érzi magát, hogy viszonzhatta ő felsége tavalyi látogatását s mert nyilvánosan megköszönheti azon szívélyes fogadtatást, melyben neje Augustza császárné részesített ő felségeik részéről. Szerencsésnek érzi magát a barátságért, mely közte s ő felsége között fennáll, mert ebben biztos záloga nyugszik Európa békéjének, s ő hiszi, hogy ezen barátság örökre fen fog állani. Ezen meggyőződésben emeli poharát Ausztria császárára és Magyarországra királyára.

A reichsrathi választások mindenütt megejtettek.

Olaszország.

A porosz hivatalos »Staatsanzeiger«, mint utolsó számunk németországi rovata alatt jelentettük, egy levelezést tett közzé, mely ő szentsége a pápa és Vilmos császár között történt. Ez a levelezés való, mindazáltal, mint a »Germania« római levelezője hiteles forrásból írja, a formára nézve az eredeti levelek a közlöttéktől eltérnek. Egyébiránt a hiteles szöveg közlése Rómában, mint ezen levelező reméli, nem fog soká magára várni. Az »Univers« római levelezője azonban, ki azt írja, hogy ő szentsége Vilmos császár levelére válaszolt, de ezen válaszról nem szólnak Berlinben, nem hajlandó hinni, hogy ő szentsége engedjen azok kérelmének, kik ezen levelezést közzététetni szeretnék. Ha tekintetbe vesszük, mond, hogy ő szentsége könyörületből hallgatott, midőn III. Napoleon merészkedett a pápa királynak egy levelét megmásítva nyilvánosságra hozni, nagyon valószínű, hogy most is tartózkodni fog a közléstől.

Egy királyi decretum elrendeli több római zárda kisajátítását, s a kárpótlást a kisajátítandó javak értékének megfelelő pénzösszeg erejéig jövedékben rendeli kiadatni.

Az egyházjavak liquidációjával megbízott junta f. hó 21. elfoglalta a jezsuiták generalatusának római zárdáját, s azelőtt való napon 6 zárdát vett az állam birtokába. Az illető zárdafőnökök mindenütt tiltakozást nyujtottak át a juntának. Az olasz kormány szépen el fogja verni az egyházjavak elprédálásából bevett milliókat s akkor alkalmasint majd a magánosok vagyona-hoz nyul az államérdek nevében.

A parlamenti ülészek királyi rendelettel bezárattak. Az új ülészek megnyitása november 15-kén lesz.

Franciaország.

A monarchia visszaállításának napja mindinkább közeledik s már csak igen rövid idő választ el tőle. Novemb. 4-kén ül egybe a nemzetgyűlés, s a megalakulás után, mely talán egyikét ülést fog igénybe venni, megtörténik a döntő szavazás.

A monarchikus-párt egyes töredékei között a módozatokra nézve teljes egyetértés uralkodik, s azon megállapodás, mely Salzburgban Chambord gróf s a párt küldöttei között létre jött, eloszlattott minden kételyt, minden ingadozást, s megnyugtattott mindenkit. Chambord gróf messzeterjedő engedményeket tett, anélkül, hogy a legitim királyi jogokból valamit feladott volna. Beleegyeznek a lelkiismereti és sajtó-szabadságba, sőt az általános népszavazásba is. A zászló meghatározását a nemzetgyűlésre bizza.

Nagyfontosságú Mac-Mahon elhatározása, hogy ő, kit a conservatívek választottak meg a köztársaság elnökévé, nem fogja őket elhagyni, velők áll vagy velők bukik, s ő semmiesetre sem fog beleegyezni, hogy megbízatása meghosszabbítottassék. Ezt adta válaszul a nála járt republicanus képviselőknek, kik arra szerették volna bírni, hogy akadályozza meg a conservatíveket a monarchia helyreállításában.

Németország.

A szász király annyira beteg, hogy életéhez, az orvosi jelentések szerint, nincs többé remény.

Spanyolország.

A carlisták hadműködéséről egy idő óta keveset hallani; úgy látszik, hogy vagy újabb csapásra készülnek vagy a szervezkedéssel vannak annyira elfoglalva, hogy egyelőre komolyabb és nagyobb mérvű támadásra nem gondolhatnak.

Egy madridi távsürgöny jelentése szerint Mazurana köztársasági tábornok f. hó 18. Pradesnél Cataloniában megverte Felix plebános hadseregét, s másnap megtámadta Cercot, ki szintén kénytelen volt előle hátrálni; mignem Tristany és Miret megrohanták Mazuránát s visszavonulásra kényszerítették. Mazurana tábornok ezen ütközet óta eltűnt.

»Numancia«, a cartagenai fölkelők fregattja, véletlenül fenékre lőtte a »Fernando el Católico« gőzöst, mely szintén az övék volt.

Hollandia.

A »Dagblad« jelentése szerint a francia kormány egy memorandumot kapott az atschini szultántól, melyben ez kifejti Hollandia panaszait. Mac-Mahon a memorandumot egyszerűen átküldte a hollandiai kormányhoz.

RÖVID HIREK.

☞ Dr. Samassa József egri érsek ő. exeja f. hó 20-án egész csendben érkezett meg Egerbe. Ő. excejának érsek-főpásztori székébe való ünnepélyes igtatása vasárnap, október 26-kán ment végbe, mely alkalmából a megyei inségesek számára 12,500 forintot adományozott.

☞ Ő. Felsége Königmajer Károly apátot, zalaegerszegi esperes-plebánost a szombathelyi székesegyház kanonokjává kinevezni méltóztatott.

= Schiffbeck K. pozsonyi polgár mintegy százezer forintot többnyire kath. czélokra hagyott. Az ő. v. f. n.!

± A nm. Haynald Lajos érsek által állított kalocsai árvaházat október 19-kén szentelték föl, s ez alkalommal mgos Kubinszky praelatus és kanonok alkalmi beszédet mondott.

— Az udvar, hir szerint november elején Budára költözik huzamosb időre, kipihenni a világtárlati ünnepélyek féleves fáradaimait; gr. Andrássy Gyula is hosszú ideig véli Budapestről vezethetni külügyi tárczáját.

= A honvédelmi miniszteriumnak gróf Festetich Tasziló 634 lapból álló beces térképgyűjteményt ajándékozott, melyben hazánkknak több oly térképe található, mely kétszáz év előtt készült.

— A kormány hir szerint országgyűlési engedély mellett el akarja adni ama két bécsi palotát, mely a magyar és erdélyi kancelláriák székhelye volt a bank-utczában (a rózsa-utczai házat már ezelőtt eladták), s a beveendő pénzen a honvédelmi és közlekedési miniszteriumok számára Pesten egy nagy palotát szándékozik építtetni.

— Bogyó Pál kecskeméti plébános, a mig csak a városban lesz, ezer forintot ajánla föl évenként a katolikus iskolára.

— Sátoralja-Ujhelyen a herceg Brezenheim Ferdinándné bőkezűségéből létre jött kath. lánynövelde mgos Penger kassai püspök ünnepélyesen szentelte föl s az ünnepély után az özvegy hercegné nagy ebédet adott.

— Hir szerint: Scudier és Mollinary tábornokoknak, a határvidék polgárosítása körül szerzett érdemeiért a magyar indigenátust szándékoznak adományozni.

— A hazai iparos ifjakhoz, kik külföldre vándorolnak tanulni, a párisi magyar egyesület azt a figyelmeztetést intézte, hogy most ne nagyon igyekezzenek Párisba, mert a gyárak, műhelyek és kereskedés üzletei — most ott is panganak, s a hazulról érkező s francia nyelvet nem beszélő ifjak bajosan kapnának foglalkozást.

— A birodalomból újévtől október végeig 10,037 lovat vittek ki, s ennek kétharmada Magyarországból való.

— Ligeti Antal a világtárlaton igen kitűnt tájképét: a »Libanoni ó-kori sirok«-at pár nap előtt megvette Pless herceg Poroszországból. Megemlítjük egyszersmind, hogy Ligeti jelenleg Samassa érsek számára fest három tájképet a Szepességéről.

— Gr. Ráday Gedeon volt kir. biztos, hir szerint, ismét állami szolgálatba lép.

— Weninger Vincze, hir szerint, Londonban tisztességes ajánlatokat kapott a magyar kölesőnre.

☞ Fiume városa a vasut megnyitása alkalmával ezer frtot ajánla föl a magyarországi inségeseknek, ötszázat a horvátországiaknak s ugyanennyit a fiumeieknek.

Házigazdaság.

= Tej és rum a theához. Ha többfelét összevegyítünk, nem közömbös dolog, hogy mily sorban történik a vegyítés, mint a következő példa mutatja. Ha a theába először tejet öntünk, aztán rumot, a tej nem turósodik meg; de igen akkor, ha először rumot teszünk a theába és aztán tejet. Épen így van, ha valaki bort iszik, s utána tejet vagy tejesélt élvez. Először kell a tejesélt élvezni, s utána bort inni.

Melléklet a »Katholikus Hetilap« 44. számához.

TÁRSULATI ÉRTESITŐ.

A Szent-István-Társulat.

= Megjelent: Vegyes Olvasmányok, összeállítá a »Népujság« szerkesztősége, Eger, 1873. T. olvasóközönségünk emlékezni fog, hogy Egerben a Szent-István-Társulat segélyezése mellett »Népkönyvtár« czim alatt igen életrevaló vállalat indult meg, mely 1 forintért 20 ivnyi olvasmányt ad a magyar nép kezébe. Eddig megjelent négy füzet: 1) Téli olvasmányok vegyes tartalommal, 6 iv, ára külön 30 kr.; 2) »Élet és történet«, mely szép beszélyt és rajzokat tartalmaz Magyarország történetéből, 4 iv, ára külön 20 kr.; 3) »A nagy világ csodái« az égen. A természeti tüneményeket magyarázza tekintettel a babonákra, 4 iv, ára külön 20 kr. Negyedik a főncimzett, melynek ára külön 30 kr.

Az első három füzetéről legott megjelenésük után szöletünk lapunkban. A negyedik füzet tartalma: »Mondóka« sikerült költemény Gyöngyösitől; »Az ördög találmánya« elbeszélés Conscience után, tárgya az 1611-diki iszonyu dögvész; »A bibliáról; »Adomák; »Nagy hangok a nagy világban« (felvilágosítás, be-nem-avatkozás, szabadelvűség) a jelestollu »Nőtárustól; »Szem« költemény Kobak Antaltól; »A boszorkányokról« igen tanulságos tudnivalókkal a nép számára Halmi Istvántól; »A rozsdáról« népies gazdasági czikk S-től; »Apróságok« czim alatt: A katholicizmus Angliában, láz-fa, az ürge mint tolvaj, a széna és a gabona kilugoztatása az eső által, a szíjjak és hámok megvédése a töredékenységtől, az alma eltartási módja, a bagoly mint hasznos állat. — »Tánitók és szülök« nevelészetű czikk I. B-től. — »Gazdasági jegyzetek« czim alatt: A vetni való gabona csépléséről, szer a marha felfuvódása ellen, másféle mód a marhát felfuvódástól felszabadítani, a borjukat hogy nevelik fel Angliában, több borjat egyetlen-egy tehén tejével ugyanazon időben fölnevelni, penészes kenyér ártalma, a liszt jóságát megismertető szer, meggyuladt vajjal, olajt, zsirt eloltani.

E jeles füzetek mind Egerben az érseki lyceumi nyomdában, mind Pesten a Szent-István-Társulat ügynökségében kaphatók.

A főtiszt. papság figyelmébe ajánljuk a következő imakönyvet

SZENT ÖSVÉNY

keresztény erényes életre,
írta Miklosovich Alajos, 412 lap, bőrkötés aranszegély-
lyel, ára 1 frt.

Alulirt, ft. plébánosok és t. cz. tanító urak figyelmébe ajánlja a következő munkákat: u. m.:

	ft	kr.
Zsasskovszky, két fali hangjegy-tábla	1	20
» » Kis Lantos 1. füzet	—	20
» » » » 2. »	—	25
» » » » 3. »	—	30
» » Egri dalmok 1—3 füzet, egy-egy	—	30
» » » » 4 » » »	—	30
» » Manuale musico-liturgicum	3	50
» » Orgonaiskola	3	—
» » Egri ének-káté	—	20

Megrendelések a fenn elősorolt munkákra elfogadtatnak és pontosan teljesítetnek.

Szent-István-Társulat-Ügynöksége.
Budapest, Lövész utza 11. sz.

Bizományból visszakerült és a Szent-István-Társulat ügynökségében kapható még néhány példány a következő munkából

„A szentírás új concordantiája“,

Füssy Tamástól.
Ára 3 frt.

SZENT ISTVÁN KIRÁLY.

Történelmi tanulmány.

Irta Pór Antal.

Tartalma: Előszó. I. Sz. István születése. — A kereszténység kezdete Magyarországon. — II. Sz. István fejedelm. — III. Az új szövetség király és nemzet között. — IV. A nemzeti visszahatás. — V. A Sz. István alatt tartott országgyűlések. — VI. A nemzet jövőjének záloga. — VII. A műveltség ősi állapota. — VIII. A béke áldásai. — IX. Sz. Imre legendája. — X. Sz. István aggodalmai utóda miatt. — Halála — Teste ünnepélyes fölvétele. VII. 152 lap. Pest, 1871.

Ára füzve. 50 kr.

MESSIÁS I—X. ÉNEK.

Klopstock után Tárkányi.
XXX—292 lap. Ára 1 frt.

Megjelent a Szent-István-Társulat
Képes Naptára
 1874-re.

Tartalma: a rendes naptári részen kívül: A mult század Bismarckja. A zágrábi székesegyház (képpel). A példa (költemény) Nyulassy Antaltól. Az özvegy, elbeszélés Aczél Arthurtól. Spanyolországi temető (képpel). A fekete sereg V. L-től. Nemzedékeink betegsége Dr. K-től. Protestáns ítélet a jezsuitákról. Régi magyar viseletek (3 képpel). Ez a világ (költemény) S—k Á-dtól. Katholikus szabadelvűség. Fiatalabb mint szürke szakállam. Habsburg vára (képpel) H. K-től. Az érseki és püspöki megyék területei. Az új bőrzalap (korkép). Névtár. Vásárok.

Ára 25 krajczár.

Megrendelések gyorsan teljesítetnek.

Egerben és Pesten a Szent-István-Társulat ügynökségében (Lövész-utca 11. sz.) kapható

EGRI KÉPES NAPTÁR

a nép számára

1874-re.

tizedik évi folyam.

Kiadja az egeri érsek-lyceumi nyomda.

Ára 25 kr.

Tartalma a rendes naptári részen kívül: Szapáry Péter (verses krónika). Bartakovics Béla (képpel). Harmadik expressus levél az egeri kalendarium-csinálóhoz. Kondorvadászat (képpel). Csalódás (vers). A tékozló fiu (népies beszély). Egy őszinte szó a magyar néphez (vers). Két kép Egerből (lyceum és főtemplom). A találmányok történetéből (2 képpel). A vándorlegény (vers). Apróság. Egy szent ereklye (képpel). Különlélek

HIRDETÉS.

MAGYARHONBAN

legbővebben felszerelt gyári-raktár

MISEMONDO RUHÁK

és egyházi-szerekkel

római katolikus és görög rítusban.

Misemondó-ruhák,

Dalmatikák, pluviálék,

albák, rochette,

zászlók, lobogók

stb.

Monstranzok, kelyhek,

ciboriumok, füstölök,

lámpák, gyertyatartó,

tüzaranyozott, chinaezüst-

és próba-ezüstből.

PONTIFICÁLÓ ESZKÖZÖK

leggazdagabb kiserelésig.

OBERBAUER ALAJOS,

váczi-utca 15-dik szám, Pesten.

1.

52-44.

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész utca 11 dik szám.) — Felelős szerkesztő Füssy Tamás.

Budapest, 1873. nyomtatott az »Athenaeum« nyomdájában (Barátoktere Athenaeum-épület.)